

El treball de camp

Per nodrir els indicadors que ens han de permetre respondre les preguntes d'avaluació, necessitarem dades. Distingim entre dades de tipus primari o secundari, en funció de la informació de la qual procedeixen.

Les **dades secundàries** són les que procedeixen de registres escrits que ja han estat recollits i moltes vegades processats amb anterioritat (memòries, actes, fulls d'assistència, etc.). Són importants per nodrir alguns dels indicadors, i ens seran de molta ajuda per emplenar la fitxa d'avaluació interna sobre el disseny i la implementació del Pla (Annex 1).

Les **dades primàries**, en canvi, són les que haurem de generar expressament per dur a terme l'avaluació.

Us proposem la utilització de dues tècniques d'indagació social per generar dades primàries d'utilitat per a l'avaluació: l'enquesta (mitjançant un qüestionari d'avaluació interna) i el grup de consens.

El qüestionari d'avaluació

El qüestionari d'avaluació és el principal instrument de què ens podem servir per nodrir els indicadors de la matriu d'avaluació.

Proposem la utilització d'un qüestionari (Annex 2) amb una majoria de preguntes tancades, policotòmiques i ordinals² que exploren el grau d'acord que tenen les persones amb les dimensions que configuren els esmentats indicadors.

A l'hora de posar en joc el qüestionari, fa falta que cada equip determini una **mínima estratègia per acotar el temps, l'espai i la població a enquestar.**

---

² Les variables de resposta policotòmica i ordinal són aquelles que es relacionen amb més de dues categories i que, alhora, representen una certa gradació entre elles.

Per exemple: Molt - Bastant - Poc - Gens

Mentre que en un determinat territori es pot considerar adient administrar el qüestionari en paper durant una estona reservada a tal efecte en el marc d'unes jornades de treball; en un altre es pot administrar en línia, durant un període de temps més extens. Aquests tipus de decisions, fonamentals per a la correcta utilització del qüestionari, les haurem de prendre en funció del context: recursos disponibles, calendaris, lògiques de treball, etc.

Convé no perdre de vista que **cada forma d'administració del qüestionari té avantatges i inconvenients**. Disposar d'una població captiva durant una jornada de treball i aprofitar l'avinentesa per administrar el qüestionari en paper, sol comportar unes elevades taxes de retorn. Ara bé, val a dir que amb aquest format les tasques de buidatge i d'explotació de les dades demanen un temps considerable.

La dispensació en línia de qüestionaris, en general, sol comportar una menor taxa de resposta. Però aquest fet resulta fàcil de contrarestar quan, com en el nostre cas, coneixem personalment tota la població enquestada. A més, tenir la possibilitat d'emplenar el qüestionari directament en pantalla en una aplicació en línia sol comportar un accés molt més ràpid al buidatge i l'explotació de les dades. No dubtem doncs, a recomanar que, a l'hora d'administrar el qüestionari, cada equip creï la versió en línia del qüestionari en qualsevol de les moltes plataformes virtuals disponibles per fer-ho³.

Pel que fa a la **població a enquestar**, fóra convenient que totes les persones involucrades de manera més o menys continuada en alguna de les estructures del Pla (grup motor, comissions, grups de treball, etc.) o en l'execució d'alguna de les seves actuacions, tinguessin ocasió de contestar el qüestionari⁴. En la mesura que totes aquestes persones (professionals de l'Administració, del tercer sector, ciutadania, etc.) representin una població accessible i no exageradament nombrosa, ens podem proposar d'arribar a tots els individus que presenten una d'aquestes característiques sense necessitat de calcular-ne una mostra.

Val a dir també que, d'acord amb això, és més que probable que les persones que acabin emplenant el qüestionari tinguin vinculacions amb el Pla ben diferents. Pot passar que algunes preguntes els resultin o massa concretes o massa generals, però no ens ha de suposar un problema que hi hagi alguna pregunta que deixin sense contestar. La seva opinió ens resultarà d'allò més útil en qualsevol cas.

---

³ Podeu sol·licitar l'accés a una còpia digitalitzada del qüestionari allotjada a la solució de formularis *Google Forms* © de la plataforma *Google* ©, posant-vos en contacte amb l'equip de la Secció d'Informació i Anàlisi en Salut Pública de la Diputació de Barcelona.

⁴ D'acord amb això, per exemple, quedarien fora de la població que ha de contestar el qüestionari les persones que puntualment van ser consultades durant el diagnòstic.

Els grups de consens

Podem utilitzar la tècnica dels grups de consens per completar l'anàlisi que proporciona el qüestionari d'avaluació descrita a l'apartat anterior.

Els grups de consens són un tipus d'entrevista de caràcter semiestructurat basada en una **discussió grupal participativa**. En aquests tipus d'entrevistes hi acostumen a participar professionals coneixedors d'un tema determinat, que dialoguen amb l'objectiu d'elaborar **una conclusió final consensuada**.

Una bona idea pot ser dissenyar aquests grups de consens a partir de l'anàlisi preliminar dels resultats del qüestionari d'avaluació.

Concretament us proposem que, de les moltes anàlisis que es poden fer de les respostes, dediqueu alguns esforços a detectar els temes respecte als quals les persones que han complimentat el qüestionari mostren més acord o desacord. Dit amb altres paraules, que l'anàlisi que feu de les respostes permeti identificar **els aspectes sobre els quals hi ha un consens o un desacord més ampli** entre els participants.

Us proposem la utilització del guió per als grups de consens que trobareu a l'Annex 4 d'aquest mateix document. Aquest guió s'ha dissenyat amb la finalitat de fer emergir una anàlisi consensuada dels motius que expliquen les tensions (desacords) més evidents en l'avaluació del Pla.

El guió del grup de consens permetrà esbrinar per quin motiu algunes persones han respost de manera molt diferent (*molt d'acord vs. gens d'acord*) una mateixa pregunta del qüestionari.